

STRONGER PORTFOLIOS BUILT FOR A CHANGING WORLD

Duurzaam beleggen

Integreren van ESG-factoren
J.P. Morgan Asset Management

September 2019

LET'S SOLVE IT.®

Onze toewijding aan duurzaam beleggen

Factoren op het gebied van milieu, maatschappij en governance (*environmental, social, governance; ESG*) betreffen niet-financiële overwegingen die van belang zijn bij de beoordeling van de prestaties van een onderneming en die zowel kunnen worden gebruikt om risico's te beperken, als om kansen te creëren in beleggingsportefeuilles.

MILIEU:

Onderwerpen in verband met de kwaliteit en het functioneren van de natuurlijke omgeving en natuurlijke systemen, zoals CO2-emissie, milieuregelgeving, watertekorten en afvalproductie.

MAATSCHAPPIJ:

Onderwerpen met betrekking tot de rechten, het welzijn en de belangen van mensen en gemeenschappen, zoals arbeidsmanagement, gezondheid & veiligheid en productveiligheid.

GOVERNANCE:

Onderwerpen rond het management van en het toezicht op bedrijven en andere entiteiten waarin wordt belegd, zoals raad van bestuur, eigendom en beloning.

Duurzaam beleggen is een toekomstgerichte beleggingsbenadering die gericht is op het leveren van een duurzaam financieel rendement op lange termijn in een snel veranderende wereld. Wij zijn van mening dat het expliciet opnemen van materiële ESG-informatie in het beleggingsproces kan bijdragen aan een hoger risicocorrigeerd rendement op de lange termijn en tevens kan dienen als basis om portefeuilles af te stemmen op de waarden van klanten.

Onze toewijding aan duurzaam beleggen is terug te vinden in alle onderdelen van ons bedrijf, van het senior management tot onze beleggingsdesks en van ons risicobeheer tot onze technologie. Ons Sustainable Investment Leadership Team (SILT) en onze speciale duurzame beleggingsmiddelen vormen samen de drijvende kracht achter een gecoördineerde strategie voor duurzaam beleggen binnen het kader van wereldwijd vermogensbeheer. Door onze betrokkenheid en samenwerking met klanten en bedrijfssectoren scherpen we voortdurend onze kennis en visie aan ten aanzien van belangrijke ESG-vraagstukken en best practices. Al sinds 2007 zijn wij ondertekenaar van het door de Verenigde Naties gesteunde initiatief van de Principles for Responsible Investment (PRI). In de toekomst blijven we ons richten op het voortdurend verbeteren van onze onderzoekscapaciteiten op ESG-gebied en het opbouwen van capaciteiten om aan de behoeften van onze klanten te voldoen.

ONZE PRIORITEITEN MET DUURZAAM BELEGGEN

ESG-integratie: In steeds meer van onze strategieën houden wij rekening met belangrijke ESG-factoren bij het maken van portefeuillebeslissingen. Dat doen we met gebruikmaking van een eigen, toekomstgericht kader. Naar de toekomst toe streven we ernaar om belangrijke, toepasselijke ESG-informatie, te integreren in ons hele platform.

Data en onderzoek: We streven er voortdurend naar om ons begrip van duurzaam beleggen te vergroten door middel van toekomstgericht onderzoek en thematische expertise.

Engagement: We focussen ons op het vervullen van onze fiduciaire plicht in het kader van ons engagement als bedrijf om een goede corporate governance te bevorderen.

Producten en oplossingen: We bieden capaciteiten in een breed scala aan duurzame beleggingsbenaderingen om aan de uiteenlopende behoeften van onze klanten te voldoen.

Transparantie is een essentieel onderdeel van onze toewijding aan duurzaam beleggen. Meer informatie over onze aanpak en oplossingen vindt u op www.jpmorgan.com/esg.

Bronnen: PRI (definities), MSCI (voorbeelden).

Onze beleggingsoplossingen sluiten aan bij de doelen van onze klanten

Wij erkennen dat duurzaam beleggen een breed scala aan mogelijkheden biedt en dat klanten ervoor kunnen kiezen om hun visie te implementeren op basis van expliciete portefeuilledoelen. Onze brede productcapaciteiten en ons wereldwijde onderzoeksplatform stellen ons in staat om samen met onze klanten oplossingen te ontwikkelen die aansluiten bij hun doelstellingen en waarden.

ESG-GEÏNTEGREERDE STRATEGIEËN

Onze geïntegreerde ESG-strategieën houden rekening met materiële ESG-informatie als onderdeel van het beleggingsproces. Alle ESG-geïntegreerde strategieën moeten worden goedgekeurd door het Sustainable Investment Leadership Team en moeten aan de volgende eisen voldoen:

- Gebruik van eigen, toekomstgericht onderzoek naar materiële ESG-factoren
- Documentatie van eigen visies in het hele beleggingsproces
- Systematische bewaking van ESG-risico's

DUURZAME OPLOSSINGEN VOOR SPECIFIEKE KLANTDOELEN

Ons aanbod van duurzame producten is gebaseerd op ESG-integratie om onze klanten een reeks beleggingsoplossingen te bieden waarmee ze hun uiteenlopende financiële en niet-financiële doelen kunnen bereiken.

	UITSLUITING	POSITIEVE NADRIJK	BEST-IN-CLASS	THEMATISCH	IMPACT
Doelen	Vermijd bedrijven die niet aan uw specifieke normen en waarden voldoen.	Stem de positionering van uw portefeuille af op de huidige of toekomstige marktleiders in welke sector ook, om zo expliciete ESG-overwegingen te integreren.	Sterk geloof hebben in hoe duurzaamheid-gerelateerde onderwerpen voor outperformance op lange termijn zullen zorgen; exposure willen maximaliseren naar de meest duurzame sectoren en bedrijven.	Stem de positionering van uw portefeuille af op een specifiek milieu- of maatschappelijk thema voor de lange termijn om de blootstelling aan risico's te beperken en/of de blootstelling aan nieuwe beleggingskansen te vergroten.	Construeer en beoordeel uw portefeuille zowel op basis van rendement als impact.
Onze propositie	De uitsluiting uit een fonds of portefeuille van bepaalde sectoren, ondernemingen of praktijken op basis van specifieke waarden of norm-gebaseerde criteria.	Een beleggingsstijl waarbij de portefeuille de nadruk legt op sectoren, bedrijven of projecten met positieve ESG-kenmerken.	Een vergelijkende beleggingsstijl waarbij alleen wordt belegd in bedrijven met de beste duurzaamheidsprestaties van hun peer-groep.	Top-down beleggingsbenadering, met beleggingen in thema's of activa die specifiek zijn gerelateerd aan duurzaamheid.	Beleggingen met het primaire doel om bepaalde positieve milieu- of sociale effecten te realiseren, en tegelijk ook financieel rendement te behalen.

Onze middelen op het gebied van duurzaam beleggen

Onze gecoördineerde strategie voor wereldwijd duurzaam beleggen wordt gedreven door ons toegewijde Sustainable Investing-team. Het team wordt geleid door Jennifer Wu, Global Head of Sustainable Investing, en fungeert als een centraal, op duurzaamheid gericht team voor onderzoek en het ontwikkelen van specifieke oplossingen. Jennifer is de drijvende kracht achter ESG-research voor alle beleggingsteams, streeft naar het ontwikkelen en publiceren van toonaangevende artikelen en werkt samen met klanten aan het ontwikkelen en implementeren van duurzame beleggingsoplossingen, naast het aansturen en bijhouden van onze inspanningen op het gebied van corporate governance en rentmeesterschap als beleggers.

Jennifer is ook voorzitter van het Sustainable Investment Leadership Team (SILT). SILT is een regio-overschrijdende, multifunctionele groep van senior leidinggevendenden binnen J.P. Morgan Asset Management, en bestaat uit twee afzonderlijke, 16-hoofdige werkgroepen die belast zijn met de wereldwijde uitbouw van ons platform voor duurzaam beleggen. De ESG Data & Research Group, bestaand uit portefeuillemanagers en analisten, streeft naar een voortdurende verbetering van ons ESG-integratiekader, terwijl onze Sustainable Investing Client Strategy Group, bestaand uit beleggingsexperts, distributie-specialisten en andere professionals, streeft naar het opbouwen van innovatieve capaciteiten om aan de behoeften van klanten te voldoen. Jennifer informeert het Asset Management Operating Committee regelmatig over de groei en de strategische richting van het platform voor duurzaam beleggen.

Onze Corporate Governance-specialisten vormen een team waarvan de leden afkomstig zijn van onze beleggingscentra in Londen, New York, Hongkong en Tokio. Ze zijn verantwoordelijk voor het doen van onderzoek naar ESG-onderwerpen, stemvolmachten en het zorgen voor ESG-engagement bij ondernemingen waarin wordt belegd. De analyse door het Corporate Governance Team van de manier waarop ondernemingen omgaan met en rapporteren over sociale en milieurisico's en kwesties die specifiek zijn voor hun sector, wordt gebruikt om bedrijven in beeld te brengen die verder engagement vereisen. Het Corporate Governance Team werkt op de beleggingsvloer en het onderzoek door het team vormt directe input voor de onderliggende processen van onze beleggingsstrategieën.

Onze duurzame beleggingsstrategie wordt ondersteund door een onderzoeksgedreven aanpak. Meer dan 1.000 onderzoeksanalisten en portefeuillebeheerders over de hele wereld nemen ESG-factoren mee in hun analyse.

We maken ook gebruik van de middelen en expertise van ons moederbedrijf, JPMorgan Chase & Co. Het Sustainable Finance-team richt zich op alle bedrijfsactiviteiten en -onderdelen om te adviseren over de inspanningen van ons bedrijf op het gebied van milieu- en sociaal risicobeheer, de ontwikkeling van duurzame bedrijfsstrategieën en financieringsmogelijkheden te ondersteunen, en de betrokkenheid van stakeholders en de inspanningen qua verslaglegging over milieu- en sociale kwesties te coördineren.

Het delen van best practices binnen ons bedrijf hoort bij de functie van SILT. In de afgelopen twee jaar hebben we voor alle medewerkers van J.P. Morgan Asset Management een verplichte ESG-training georganiseerd. We nemen ook voortdurend trainingen op in evenementen binnen ons bedrijf die zijn gericht op onze filosofie voor ESG-integratie, onze ESG-capaciteiten en doorlopend onderzoek.

J.P. Morgan Asset Management is sinds 2007 ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment van de VN. Wij zijn lid van tal van organisaties die zich bezighouden met duurzaamheid en nemen deel aan diverse branchefora en adviescommissies voor duurzaamheidsinitiatieven.

Engagement met bedrijven en stemmen bij volmacht

Als fiduciair beheerder zetten we ons proactief in om waarde te creëren voor onze klanten. Wij zijn voortdurend in gesprek met ondernemingen over tal van ESG-onderwerpen, waaronder beloningsbeleid, diversiteit en ervaring in raden van bestuur, veiligheid van werknemers, het milieu en de relaties met werknemers. Wij ondersteunen de implementatie van best practices door proactieve betrokkenheid bij de ondernemingen waarin we beleggen en door onze samenwerking met de volgende organisaties voor ESG-initiatieven en -acties:

- Corporate Governance Forum (omvat de 20 grootste fondsmanagers van het VK)
- National Association of Pension Funds (NAPF)
- International Corporate Governance Network (ICGN)
- The Investment Association's Investor Forum

ESG-ANALYSE & ENGAGEMENT

Wij onderzoeken voortdurend de ESG-profielen van de ondernemingen in ons beleggingsuniversum om te bepalen welke bedrijven engagement vereisen. Regelmatig contact met de ondernemingen waarin wij beleggen staat centraal in ons beleggingsproces en wij erkennen het belang om een "actieve" eigenaar te zijn voor onze klanten. Daarom hebben wij de PRI van de Verenigde Naties ondertekend, die participanten verplicht om zes Principes te volgen, met als doel om ESG-criteria te integreren in hun aandelselectieprocessen en het bevorderen van ESG-transparantie. Ons team voert wereldwijd jaarlijks bijna 700 specifieke ESG-engagements uit.

Beleggingsmanagers op alle locaties hebben regelmatig contact met senior managers van ondernemingen waarin wordt belegd om onderwerpen te bespreken en de belangen van onze klanten te behartigen. Alle beleggingsprofessionals hebben toegang tot specifieke ESG-gegevens en -middelen om hen te helpen bij hun beleggingsbeslissingen.

STEMMEN BIJ VOLMACHT & VERSLAGLEGGING

Wij beheren de stemrechten van de aan ons toevertrouwde aandelen zoals wij al onze activa beheren. Het is ons beleid om op een voorzichtige en zorgvuldige manier te stemmen, op basis van onze redelijke inschatting van wat het beste de financiële belangen van onze klanten dient.

Het stemmen bij volmacht wordt uitgevoerd door ons Corporate Governance Team. Leden van de beleggingsdesk nemen samen met het team deel aan de driemaandelijke commissie voor het stemmen bij volmacht, waar belangrijke kwesties rond het stemmen bij volmacht worden besproken. De informatie die wordt verkregen door engagement bij bedrijven fungeert als bron voor de beleggingsbeslissingen van beleggingsmanagers.

Wij publiceren onze Global Proxy Voting Guidelines en verstrekken volmachtoverzichten voor onze fondsen op jaarbasis. Beide te vinden zijn op www.jpmorganchase.com/esg.

JPMorgan Chase & Co.:

Verantwoordelijkheid als bedrijf

“Het doeltreffend aanpakken van milieu-, sociale en governance-vraagstukken is een belangrijk onderdeel van het opbouwen van een groot bedrijf. Dit vereist een goed bestuur, effectieve risicobeheersystemen en robuuste controles. Het omvat het leveren van uitzonderlijke service aan onze klanten op een eerlijke en transparante manier, het investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers en het bevorderen van een inclusieve werkomgeving. Het houdt ook in dat we in ons bedrijf en onze activiteiten rekening houden met milieu- en sociale kwesties. Als we deze dingen goed doen, maakt dat ons bedrijf sterker en veerkrachtiger.”

JAMIE DIMON
Bestuursvoorzitter
en Chief Executive Officer

ESG-overwegingen zijn geïntegreerd in alle activiteiten van JPMorgan Chase en zijn ingebouwd in het beleid en de principes die bepalen hoe we als bedrijf werken. Onze benadering van ESG-management omvat onder meer het hebben van robuuste governance-systemen, sterk risicobeheer en solide controles; het investeren in onze medewerkers en het cultiveren van een diverse en inclusieve werkomgeving; het zeer goed en transparant bedienen van onze klanten; het versterken van de gemeenschappen waarin we leven en werken door inspanningen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen, en het integreren van duurzaamheid in onze financieringsactiviteiten en -operaties.

Wij beschouwen een effectief beheer van ESG-kwesties als een fundamentele bedrijfswaarde en streven naar voortdurende verbetering op deze gebieden, omdat zij het succes van ons bedrijf op lange termijn en ons vermogen om waarde te leveren voor onze stakeholders ondersteunen.

ONS JAARLIJKSE ESG-VERSLAG

Bij JPMorgan Chase & Co. zetten we ons in om regelmatig en transparant met onze stakeholders te communiceren over hoe we zaken doen. Dit doen we onder andere door het publiceren van ons jaarlijkse ESG-verslag, dat informatie geeft over hoe we omgaan met ESG-kwesties die wij en onze stakeholders als belangrijkste voor ons bedrijf beschouwen. U kunt het jaarverslag en een breed scala aan ESG-informatie en -middelen vinden op onze website:

www.jpmorganchase.com/esg

ONS EERSTE VERSLAG OVER KLIMAATVERANDERING

De uitdaging in verband met klimaatverandering is dermate groot dat bedrijven in alle sectoren zullen moeten meedoen aan het vinden van klimaatoplossingen. Bij JPMorgan Chase & Co., zijn we halverwege de vervulling van een in 2017 aangegane verplichting om tegen 2025 USD 200 miljard aan “schone” financiering te faciliteren. We vergroten ons inzicht in de impact van de klimaatverandering op onze dagelijkse bedrijfsactiviteiten, risico's en processen. En omdat we weten dat we nog een lange weg te gaan hebben, werken senior executives uit de hele onderneming samen om strategieën te ontwikkelen om onze inspanningen op het gebied van zakelijke “lage CO2” kansen, beleidsbetrokkenheid en klimaatrisicobeheer uit te breiden.

Als onderdeel van die inspanningen hebben we ons eerste klimaatveranderingsverslag uitgebracht, dat is gebaseerd op de aanbevelingen van de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Wij zijn lid van de TCFD en vinden dat dit voorziet in een nuttig startpunt voor ondernemingen en de financiële sector om hun aandacht te richten op de risico's die kunnen ontstaan door klimaatverandering en de zakelijke kansen die gepaard gaan met de ontwikkeling van oplossingen gericht op lage CO2-emissie.

DIVERSITEIT & INCLUSIE

Onze medewerkers zijn onze grootste troef en we streven ernaar om talent aan te trekken uit een zo breed mogelijk aanbod om innovatie, creativiteit en productiviteit te bevorderen. Uit dit soort diversiteit vloeit een enorme kracht voort. Het creëren van een gevarieerde en inclusieve omgeving is van cruciaal belang voor ons succes en we zijn zeer toegewijd aan het aannemen en behouden van medewerkers met verschillende achtergronden, ervaringen en nationaliteiten. We zijn er trots op dat we van buitenaf erkenning krijgen voor onze inspanningen, bijvoorbeeld door het behalen van een score van 100% op de Human Rights Campaign Corporate Equality Index 2019 en de Disability Equality Index 2019.

Appendix

Capaciteiten per beleggingscategorie

Alternatives: Wereldwijde Hedge Fund Solutions

J.P. Morgan Alternative Asset Management (JPMAAM) Hedge Funds and Alternative Credit heeft onze aandacht voor ESG-factoren geformaliseerd in ons proces voor due diligence. Wij hebben een lijst van factoren ontwikkeld op het gebied van milieu, maatschappij en governance en, voor zover ze nog niet waren opgenomen, integreren we vragen op basis van deze factoren formeel in onze due diligence-rapporten. In de loop van onze geschiedenis hebben we ESG-overwegingen geïntegreerd in ons proces, dus het merendeel van deze vragen werd al gesteld. Wij zijn van mening dat de toegenomen aandacht voor ESG-factoren in ons beleggingsproces kan bijdragen aan het verminderen van risico's en de duurzaamheid van rendementen kan waarborgen.

Na het stellen van deze vragen aan managers tijdens ons due diligence-proces, betrekken wij hen actief bij zaken die onder meer betrekking kunnen hebben op sociale, milieu- en governance-kwesties. Wij zien goede praktijken op het gebied van milieu, maatschappij en governance als een eerste vereiste voor verantwoord beleggen, maar ook als een instrument om potentiële risico's en conflicten te helpen beperken. Wij werken nauw samen met onze managers om hen te helpen om beter te presteren als ze dat in onze ogen ten aanzien van bepaalde ESG-factoren onvoldoende doen. Dat doen we door ze te begeleiden en te ondersteunen, met als doel om best-in-class praktijken te bereiken.

Na onderzoek en eventuele verbetering tijdens het due diligence-proces, worden deze ESG-factoren beoordeeld door het Investment Committee van JPMAAM en worden waarschuwingssignalen grondig besproken. ESG-factoren die als onderdeel van dit proces zijn geïdentificeerd, worden beschouwd als onderdeel van de beslissing om te beleggen bij een nieuwe manager, te blijven beleggen bij een bestaande manager, of de samenwerking met een manager te beëindigen.

We werken ook samen met klanten om aan hun specifieke ESG-behoefte te voldoen. Op dit moment worden specifieke fondsen, activa of soorten activa niet automatisch expliciet uitgesloten op basis van sociale, milieu- of ethische criteria, tenzij klanten daar specifiek om gevraagd hebben of lokale wetgeving dat vereist.

JPMAAM heeft echter de mogelijkheid om op verschillende manieren met klanten samen te werken om hun ESG-voorkeuren te integreren, uiteenlopend van (SRI-)mandaten gebaseerd op uitsluitingen, tot ESG-thematische mogelijkheden.

Alternatives: Wereldwijd Vastgoed

Overzicht: uitsluitend handelen in het fiduciaire belang van onze klanten

Het Global Real Estate-team streeft ernaar om wereldwijd sterke risicogecorrigeerde beleggingsrendementen te leveren aan onze klanten. Wij zijn van mening dat een van de drijvende krachten achter deze prestaties op lange termijn bestaat uit het beheren van ESG-gedrag en -praktijken van de bedrijven en activa waarin wij namens onze klanten beleggen.

Filosofie: integreren van ESG leidt tot betere beleggingsbeslissingen

Wij zijn ervan overtuigd dat de voortdurende verbetering qua duurzaamheid van onze activa/bedrijven, uiteindelijk zal leiden tot een verbetering van zowel de omgeving van deze investeringen als de concurrentiekracht en waarde van onze beleggingen. Global Real Estate zal:

- Altijd handelen in het fiduciaire belang van onze klanten door het kopen, bouwen en exploiteren van hoogwaardige activa.
- De operationele prestaties handhaven en verbeteren om de waarde op lange termijn te maximaliseren.

De duurzaamheidsfilosofie van Global Real Estate biedt flexibiliteit ten aanzien van een breed scala aan bedrijven, activa, locaties, strategieën en eigendomsstructuren, uiteenlopend van werkmaatschappijen tot individuele activa en van kantoorgebouwen en winkelcentra tot appartementsgebouwen. Global Real Estate's benadering van ESG is er een van integratie: het systematisch en expliciet opnemen van duurzaamheids-/ESG-factoren in de traditionele analyse en besluitvorming door beleggingsbeheerders. Duurzaamheidskwesties worden in beeld gebracht en gekwantificeerd als onderdeel van ons due diligence-proces voor beleggingen, niet alleen als voorwaarde voor verantwoord beleggen, maar ook als instrument om potentiële risico's te helpen beperken.

Maatschappelijk verantwoord handelen als bedrijf

Milieu

Bij beleggingen vindt onderwriting plaats om aan milieunormen te voldoen of deze te overtreffen, rekening houdend met de langetermijndoelen van onze beleggingen, zodat de risico's van groeiende regelgeving worden beperkt en de verhandelbaarheid van beleggingen in reële activa wordt vergroot op het moment van verkoop.

Sociaal

De bouw van goed ontworpen en goed beheerd vastgoed, zoals gebouwen, wegen en energiecentrales, heeft een positieve invloed op lokale gemeenschappen, schept werkgelegenheid en stimuleert de economische activiteit. Inzicht in de potentiële impact van een investering op een verscheidenheid aan stakeholders is essentieel voor een adequate onderwriting.

Governance

Ondernemingen waarin Global Real Estate belegt namens haar klanten en/of partners, moeten worden gecontroleerd door een doeltreffend management, met een adequaat evenwicht tussen controle en toezicht voor belangrijke taken, waaronder het beoordelen en aansturen van strategieën, belangrijke actieplannen en het risicobeleid. De beloning voor geleverde diensten moet worden afgestemd op de langetermijnbelangen van beleggers. Bedrijven moeten ervoor zorgen dat tijdige en accurate informatie wordt verstrekt over alle belangrijke zaken, met inbegrip van de financiële situatie, het rendement, de eigendom en het bestuur van de onderneming. Bedrijven moeten corruptie in al haar vormen uitbannen, waaronder de betaling of aanvaarding van steekpenningen en kartelgedrag.

Alternatives: Infrastructuur

Overzicht

Het infrastructuurteam is ervan doordrongen dat het beheer van materiële ESG-kwesties een belangrijke invloed kan hebben op de operationele prestaties op lange termijn van de bedrijven waarin het namens haar klanten belegt. Als beleggingscategorie kan infrastructuur op directe wijze profiteren van een effectief beheer van ESG-factoren.

Bij het verstrekken van langetermijnkapitaal zijn infrastructuurbeleggers op zoek naar bedrijven die bestuurd worden op een manier die zorgt voor duurzame groei en veerkracht. Wij zijn van mening dat een focus op toekomstgerichte ESG-factoren als aanvulling op traditionele analyse, zowel in het acquisitieproces als in het doorlopende beheer van activa, leidt tot betere langetermijnresultaten voor onze beleggers, bedrijven in portefeuille, gemeenschappen en andere belanghebbenden.

Filosofie

Als ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties zijn wij, in overeenstemming met onze fiduciaire verantwoordelijkheid, van mening dat ESG-factoren moeten worden opgenomen in de beleggings- en vermogensbeheerprocessen. Verder vinden wij dat transparantie over de wijze waarop een bedrijf ESG-risico's en -kansen beheert, deel uitmaakt van zijn waardepropositie: het beheer van ESG-factoren beïnvloedt de bedrijfsresultaten in tal van opzichten, zoals met betrekking tot de toegang tot kapitaal, kostenbesparingen, productiviteit, omzetgroei, markttoegang, reputatie, verzekeringskosten en -beschikbaarheid, behoud van talent en risicobeheer. Goed geleide ondernemingen met een milieuvriendelijke en maatschappelijk verantwoorde manier van werken hebben aanzienlijk minder risico in hun bedrijfsmodel. Daardoor leveren ze betere prestaties en bereiken ze een grotere kostenefficiëntie en winstgevendheid voor hun investeerders. Wij vinden het gepast om tegenover onze stakeholders rekenschap af te leggen voor ons beheer van ESG-factoren en streven ernaar om dit te doen door middel van verslaglegging, engagement met stakeholders en benchmarking.

Benadering

In lijn met de principes die zijn vastgelegd in de PRI, heeft de grootste directe strategie voor infrastructuuraandelen bij J.P. Morgan Asset Management zich verbonden aan de volgende zaken: een Mission Statement, Governance Principles, een Governance Implementation Framework en een ESG-beleid. Samen vormen deze uitgangspunten een richtsnoer voor het beheer van materiële ESG-factoren en bieden ze houvast voor de besturen en het management van de bedrijven die de strategie in portefeuille heeft. De geïntegreerde ESG-aanpak van de strategie houdt in dat ESG-kwesties aan de orde komen in de due diligence bij acquisities, wat heeft geleid tot:

- een afzonderlijke ESG-sectie in elk memorandum van de beleggingscommissie,
- de verplichting dat de raad van bestuur van elke onderneming in portefeuille een jaarlijkse governance-kalender hanteert, waarin ESG-onderwerpen expliciet zijn opgenomen,
- de verplichting voor elke onderneming in portefeuille om een scala aan ESG-onderwerpen bij te houden en daarover te rapporteren, waarbij het overgrote deel van de bedrijven in portefeuille deelneemt aan ESG-benchmarking-evaluaties.

Alternatives: Macro

Onze Macrostrategie is ESG-geïntegreerd. In het eerste kwartaal van 2019 hebben we de beoordeling van ESG-risico's in ons beleggingsproces geformaliseerd en specifiek voor de macro-benadering een ESG-module opgenomen in ons algemene wereldwijde technologieplatform Spectrum™. Alvorens te beleggen, beoordelen de portefeuillemanagers de ESG-score van elk effect op basis van data van derde partijen, om er zeker van te zijn dat potentiële risico's worden geïdentificeerd. Als de score van het effect onder die van het beleggingsuniversum ligt, dan voert het team aanvullend ESG-onderzoek uit. ESG-risico's kunnen dus van invloed zijn op onze besluitvorming en kunnen leiden tot het in mindere mate of helemaal niet opnemen van een effect. Wij sluiten effecten echter niet enkel en alleen op ESG-gronden systematisch uit.

Alternatives: Private Equity

Overzicht

Het doel van de Private Equity Group (PEG) van J.P. Morgan Asset Management is het in beeld brengen en selecteren van aantrekkelijke investeringen uit een breed spectrum van beleggingsmogelijkheden in private equity. Duurzaam beleggen is een belangrijk onderdeel van het beleggingsproces van PEG. De groep beoordeelt het gedrag en de praktijken op het gebied van milieu, maatschappij en governance van ondernemingen in portefeuille en de onderliggende private equity-managers van derde partijen waarmee we beleggen.

Filosofie

Het standaard beleggingsproces van PEG omvat due diligence op het gebied van duurzaamheid, een schriftelijk beleggingsmemorandum en het voortdurend in gesprek zijn met portefeuillemanagers van PEG over duurzaamheidskwesties. Dit proces omvat het verduidelijken en beoordelen van alle materiële risicofactoren op duurzaamheidsgebied, waaronder milieu-, sociale en governance-factoren. PEG moedigt de onderliggende managers van derde partijen bij wie de groep belegt aan om deze factoren ook in hun eigen beleggingsonderzoek zorgvuldig in overweging te nemen. Duurzaamheidsoverwegingen vormen een belangrijk onderdeel van zowel het initiële due diligence- en screeningproces, als van de voortdurende monitoring van beleggingen.

Benadering

De beleggingsstrategie die aan de basis ligt van PEG is in 35 jaar tijd ontwikkeld en verfijnd, vanuit een breed scala aan markt- en beleggingsomgevingen. In overeenstemming met het uiteindelijke doel van PEG om aantrekkelijke, risicogecorrigeerde rendementen te bieden, worden specifieke ondernemingen en beleggingsbeheerders of soorten ondernemingen of beheerders niet uitsluitend op basis van ESG-criteria uitgesloten van klantenportefeuilles. PEG beschouwt duurzaamheidskwesties als belangrijke factoren die al snel van invloed kunnen zijn op het rendement en die daarom zorgvuldig moeten worden beoordeeld als onderdeel van het beleggingsproces. PEG is van mening dat duurzaamheidsoverwegingen holistisch moeten worden bekeken om zowel materiële risico's als potentiële kansen in aanmerking te kunnen nemen, die bedrijven of onderliggende managers meer of minder aantrekkelijk kunnen maken om in te beleggen.

PEG moedigt de bedrijven in portefeuille en de beheerders waarmee de groep belegt aan om de principes van duurzaam beleggen op een praktische manier te bevorderen, in lijn met de rendementsdoelstellingen en de fiduciaire taken, met inbegrip van:

- Aandacht voor het milieu, volksgezondheid, veiligheid en sociale kwesties en het effect daarvan op beleggingsrendementen.
- Positieve impact op gemeenschappen, waaronder bijvoorbeeld de bevordering van gezondheid, welzijn en vooruitgang.
- Gebruikmaken van bestuursstructuren die zorgen voor een doeltreffend management, onder meer op audit- en risicobeheergebied en ten aanzien van potentiële belangenconflicten.
- Procedures en processen implementeren om de naleving van wetgeving te waarborgen en om omkoping en andere ongepaste betalingen of niet-concurrerend gedrag tegen te gaan.
- Het bevorderen en beschermen van mensenrechten en sociale rechten, waaronder de bevestiging dat de onderliggende bedrijven in portefeuille zich aan de arbeidswetgeving houden en geen discriminerend beleid voeren of illegaal werk verrichten. Hiermee streeft PEG ernaar om ESG-overwegingen op een praktische manier te integreren in het beleggingsproces, teneinde ervoor te zorgen dat het beleggingsproces helder is en consistent met de beleggingsdoelstellingen van de portefeuille. Dit omvat het ontwikkelen van richtlijnen en een benadering die aanpasbaar zijn aan de marktomstandigheden, de portefeuilleconstructie en de beleggingskansen.

Beta Strategieën

Overzicht

Het Beta Strategies-beleggingsteam hanteert een op regels gebaseerde, systematische benadering van beleggen in alle beleggingscategorieën. Wij beheren traditionele, naar marktkapitalisatie gewogen passieve strategieën, factor-gebaseerde strategieën in aandelen en vastrentende waarden, en long/short alternatieve risicopremiestrategieën voor alle beleggingscategorieën. Onze beleggingsaanpak is mede gebaseerd op de toewijding aan permanent kwantitatief onderzoek en de ontwikkeling van technologie en infrastructuur ter ondersteuning van een robuust en schaalbaar beleggingsproces.

Wij zijn ervan doordrongen dat ESG-overwegingen een centrale rol spelen in de beleggingsfilosofieën van veel van onze klanten. De groei van ESG-gerelateerde data en analyses heeft het in toenemende mate mogelijk gemaakt om deze overwegingen op een doordachte en schaalbare manier te integreren in systematische strategieën.

Filosofie

Wij zetten ons in om strategieën beschikbaar te stellen die onze klanten in staat stellen om op een duurzame manier te beleggen. Door verbeteringen in de breedte en kwaliteit van ESG-gerelateerde data, zijn we nog beter in staat om duurzaamheidsoverwegingen in onze systematische beleggingsprocessen tot uitdrukking te laten komen. De ontwikkeling van nieuwe gegevensbronnen voor het evalueren van ESG-onderwerpen, naast andere marktrisicofactoren, is eveneens een factor die steun biedt.

De relatief korte geschiedenis van ESG-data maakt het enigszins uitdagend om de risico- en rendementseffecten daarvan te evalueren in een kwantitatief onderzoekskader, maar wij ondersteunen de verdere ontwikkeling van maatstaven om deze belangrijke onderwerpen te kwantificeren en bij te dragen aan sterkere klantenportefeuilles.

Benadering

Wij bieden verschillende benaderingen van ESG-gerelateerd beleggen, afhankelijk van de doelstellingen van onze klanten:

Uitsluitingen

Gezien het systematische karakter van de Beta Strategies-beleggingsbenadering, kunnen uitsluitingen van bepaalde sectoren, bedrijven of praktijken op basis van specifieke ESG-criteria eenvoudig worden geïmplementeerd als onderdeel van ons portefeuillebeheerproces.

Inherent aan onze factor-gebaseerde beleggingsfilosofie is een focus op rendementsverbetering en tegelijk het minimaliseren van de blootstelling aan risico's waarvoor beleggers op de lange termijn niet worden beloofd. ESG-gerelateerde uitsluitingen sluiten naadloos aan bij deze beleggingsfilosofie. Materiële milieu-, sociale of governance-gerelateerde factoren kunnen van invloed zijn op de winstgevendheid van een onderneming, dus voor veel klanten kunnen uitsluitingsonderzoeken een doordachte manier van risicobeperking zijn.

Positieve nadruk

Het Beta Strategies-team beheert factor-gebaseerde portefeuilles op zowel de aandelen- als vastrentende markten. In deze portefeuilles screenen wij bedrijven of effecten op basis van verschillende maatstaven, zoals relatief goedkoop zijn of winstkwaliteit, en beleggen wij systematisch in de hoogst gerangschikte effecten.

Een soortgelijke aanpak hanteren wij in ESG-versterkte portefeuilles, waarbij we bedrijven of effecten screenen op basis van ESG-maatstaven - bijvoorbeeld met betrekking tot hun CO₂-uitstoot of personeelsbeleid -, vaak naast traditionele factoren als waarde, kwaliteit of momentum. Dit stelt ons in staat om bedrijven of sectoren te vermijden die qua ESG-maatstaven slecht scoren en ons te richten op bedrijven of sectoren die het beter doen.

Thematische strategieën

Het Beta Strategies-team beheert ook thematische strategieën die beogen te beleggen in bedrijven die zich richten op specifieke sociale of milieu-onderwerpen, zoals water, hernieuwbare energie of genderdiversiteit. Dit kan worden bereikt door het volgen van een thematische index of door gebruik te maken van een eigen thematische beleggingsoplossing om portefeuilles te construeren die blootstelling aan thema's bieden die het rendement versterken, risico's beperken en/of voor een ESG-gerelateerde uitkomst zorgen.

Aandelen

Overzicht

ESG gaat naar onze mening om drie afzonderlijke vraagstukken, niet om één. Het is in ieder geval onmogelijk dat er één antwoord komt dat past bij alle marktopvattingen over deze vraagstukken. Governance maakt al lange tijd deel uit van ons proces, en onze visie op evenwichtig bestuur, openheid & transparantie, rechten van aandeelhouders en afstemming van beloningsbeleid, is voor de markten en ons klantenbestand grotendeels hetzelfde. Milieukwesties maken steeds meer deel uit van het beleggingslandschap, aangezien wetgeving de regels verandert, terwijl ook sociale kwesties een reële impact kunnen hebben op een bedrijf. Het is echter belangrijk om te erkennen dat de meningen over wat de best practices op sociaal en milieugebied zijn, sterk kunnen uiteenlopen (denk aan verschillende opvattingen over zaken als alcohol, fossiele brandstoffen, kernenergie en wapenproductie). Om deze reden geloven wij dat het de beste aanpak is om ons te richten op de potentiële economische impact van deze kwesties en een passende verdiscontering toe te passen bij het nemen van beleggingsbeslissingen, waarbij we altijd doordrongen zijn van de eisen en opvattingen van onze klanten.

Governance

Corporate governance is naar onze mening het meest direct van invloed op het risico-/rendementsprofiel van onze portefeuilles, en dit is dan ook het gebied dat het meest geïntegreerd is in ons beleggingsproces. Hoewel wij in ontwikkelde markten een onderneming alleen in het uiterste geval uitsluiten van onze portefeuilles op basis van puur bestuurlijke criteria, erkennen we dat dit een risicofactor is waar we inzicht in moeten hebben en die we in aanmerking moeten nemen als onderdeel van onze beleggingsbeslissing. Wij zullen ook proberen om, wanneer dat mogelijk is, ondermaatse governance te veranderen door middel van het stemmen bij volmacht en engagement-activiteiten. Wij beheren de stemrechten van de aan ons toevertrouwde aandelen zoals wij elk ander actief zouden beheren. Het is ons beleid om het stemrecht van de aandelen in onze portefeuilles op een voorzichtige en zorgvuldige manier uit te oefenen, waarbij we ons uitsluitend baseren op onze inschatting hoe we de financiële belangen op langere termijn van onze klanten het beste kunnen dienen. Van cruciaal belang vinden we ook het hebben van regelmatig, systematisch en direct contact met het senior management van ondernemingen, zowel met bestuurders als niet-bestuurders. Waar nodig zullen governance-specialisten één-op-één afspraken bijwonen, samen met analisten en portefeuillemanagers, en het initiatief nemen tot specifieke bijeenkomsten om in gesprek te gaan over punten van zorg.

Milieu

Milieukwesties vormen een steeds groter deel van het beleggingslandschap, deels vanwege de wetgeving in veel landen, maar ook vanwege de invloed die ze kunnen hebben op beleggingsrendementen en cashflow. Als beleggers maken wij vaak een beoordeling van milieukwesties en betrekken we deze bij ons besluitvormingsproces. Dit is ook een gebied waar een groeiend aantal klanten specifieke vragen en verwachtingen heeft. Wij sluiten specifieke activa of soorten activa niet expliciet uit op basis van milieucriteria (tenzij specifiek gevraagd door klanten of vereist door lokale wetgeving), maar we moeten ons wel bewust zijn van de milieurisico's die verbonden zijn aan ondernemingen en/of sectoren, en de mogelijke economische implicaties ervan afwegen.

Maatschappij

Sociale kwesties zijn het moeilijkst in te schatten, omdat ze voor verschillende mensen heel verschillende dingen betekenen, en dit wordt weerspiegeld in onze wereldwijde klantenkring. Voor separate klanten zijn wij bereid om individuele mandaten aan te passen om bedrijven uit te sluiten die zich bezighouden met activiteiten die de klant onaanvaardbaar vindt. In sommige gevallen hebben we deze aanpak ook uitgebreid naar beleggingsfondsen, bijvoorbeeld in Europa met betrekking tot de productie van landmijnen. Voor onbeperkte portefeuilles houden wij bovendien rekening met de relevantie van sociale kwesties. In deze gevallen moeten we ons richten op de economische gevolgen hiervan.

Wereldwijde Vastrentende Waarden, Valuta's en Grondstoffen

Overzicht en filosofie

Als obligatiebeleggers zien wij onszelf als uitleners van het geld van onze klanten. Wij verwachten daarom van de emittenten waarin wij beleggen dat zij op een duurzame manier zaken doen en hoge normen hanteren. De Global Fixed Income, Currency and Commodities (GFICC) groep zet zich in voor een sterk risicogecorrigeerd rendement voor onze klanten. Wij zijn van mening dat een van de drijvende krachten achter het rendement op lange termijn bestaat uit een beoordeling van de ESG-praktijken van de emittenten waarin we beleggen. Daarom houden wij naast andere marktrisicofactoren, ook rekening met ESG-kwesties, daar waar die relevant en materieel zijn. Dit als fundamenteel onderdeel van ons solide risicobeheer en als kernelement van onze fiduciaire verantwoordelijkheid.

Benadering en integratie

Binnen het GFICC-platform houden we in het kader van onze onderzoeksinspanningen al lange tijd rekening met ESG-factoren, naast andere materiële rendementsfactoren. In de afgelopen jaren hebben we dit geformaliseerd in een rigoureuze en systematische aanpak van ESG-integratie. Gezien de omvang en verscheidenheid van de wereldwijde vastrentende markt worden ESG-factoren in elke sector en markt ietwat anders beoordeeld. Onze benadering heeft echter drie gemeenschappelijke pijlers: eigen onderzoek, engagement en portefeuilleconstructie.

- **Eigen onderzoek:** Een belangrijk uitgangspunt van ons vastrentende platform is onze focus op eigen onderzoek. Ons gemeenschappelijke onderzoekskader - waarin elk beleggingsidee wordt beoordeeld aan de hand van fundamentele, kwantitatieve waardering en technische analyse - maakt het mogelijk om vergelijkingen te maken tussen alle segmenten van de obligatiemarkt. Het GFICC-team van onderzoeksanalisten, dat over een veelheid aan middelen beschikt, neemt de beoordeling van de ESG-praktijken van emittenten rechtstreeks op in dit kader, als onderdeel van de fundamentele analyse. Wij gebruiken data van derden als input voor deze visie, maar die is niet bepalend voor onze positie. Het onderzoek van analisten is gedocumenteerd in een specifiek ESG-onderdeel in Research Notes (een applicatie binnen ons algemene wereldwijde technologieplatform Spectrum™). Deze informatie is zichtbaar voor alle beleggers die het platform gebruiken, inclusief portefeuillebeheerders en beleggingsspecialisten, om transparantie en overleg te bevorderen.

- **Engagement:** Als obligatiebeleggers hebben wij geen stemrecht. Wij houden ons echter wel bezig met een breed scala aan ESG-vraagstukken bij een verscheidenheid aan marktdeelnemers. Naast individuele bedrijven richten onze engagement-activiteiten zich ook op overheidsfunctionarissen, sectorbesturen en -forums, ratingbureaus, dataleveranciers en andere instellingen, met als doel om vooruitgang te boeken op het gebied van duurzaamheid. Door onze omvang en positie binnen de vermogensbeheersector zijn wij sterk vertegenwoordigd in alle beleggingscategorieën, en wij voeren vaak engagement-activiteiten uit met onze aandelencollega's, daar waar dat relevant is.
- **Portefeuilleconstructie:** Wij monitoren de ESG-blootstelling gedurende het gehele proces van portefeuilleconstructie, zowel op een voortdurende informele basis als tijdens officiële periodieke herbeoordelingen. Wij hebben onze front-office systemen uitgebreid om ESG-gegevens, met name van derden, te integreren in onze portefeuilles. Dat geeft portefeuillemanagers inzicht en overzicht ten aanzien van de ESG-risico's in onze portefeuilles, zowel voor als na de handel. Het systeem biedt grote flexibiliteit en splitst de ESG-score van een portefeuille uit over verschillende factoren, zoals sector en land. ESG-risico's in de portefeuille worden ook formeel vastgelegd in een reeks risicorapportages die worden opgesteld door de speciale risicobeheerteams. Deze worden regelmatig beoordeeld en gemonitord door portefeuillemanagers tijdens officiële bijeenkomsten voor de herbeoordeling van portefeuilles.

Dankzij deze inspanningen en na een gedegen goedkeuringsproces, heeft het Sustainable Investment Leadership Team het GFICC-platform als volledig ESG-geïntegreerd aangemerkt.

Voorzien in klantbehoeftes

Wij hanteren een positieve engagement-benadering voor duurzaam beleggen. Daarom worden specifieke activa of soorten activa niet automatisch uitgesloten van portefeuilles op grond van expliciete milieu-, sociale of governance-criteria, tenzij daarom specifiek is gevraagd door klanten of dit is vereist door lokale of internationale wetgeving.

Voor onze op duurzaamheid gerichte beleggers bieden wij een multidimensionale aanpak. Wij zijn in staat om beheer uit te voeren met inachtneming van ESG-benchmarks, en screenings te integreren zoals het uitsluiten van emittenten op grond van normen- en waarden-gebaseerde criteria. Ook kunnen we maatwerk leveren, zoals thematische beleggingen. Verder ondersteunen wij de markt voor groene obligaties. Daar waar dat adequaat en toegestaan is door onze klanten, streven we er naar om hier belangen in te nemen, dit gezien de mogelijkheid die groene obligaties bieden tot financiering van milieuvriendelijke projecten en activiteiten.

Wereldwijde Liquiditeiten

Overzicht

Ons Global Liquidities-team richt zich in de eerste plaats op kapitaalbehoud en liquiditeit; het leveren van fundamenteel veilige en gezonde portefeuilles op cashgebied is noodzakelijk om andere kapitaalmarkten effectief te laten functioneren. Gezien de vele manieren waarop risico's zich in de beleggingswereld manifesteren, bieden milieu-, sociale en governance-elementen duidelijke en zinvolle informatie over de toekomstige cashflows en balansintegriteit van instellingen.

Filosofie

Om beleggingsbeslissingen beter te kunnen onderbouwen, neemt Global Liquidity relevante en belangrijke factoren op het gebied van milieu, maatschappij en governance op in ons strikte beleggingsproces, naast andere marktrisico-overwegingen, waaronder het vermijden van de risico's van impactvolle gebeurtenissen en nieuwsberichten. Onze conservatieve beleggingsfilosofie is gericht op hoofdsombehoud en het handhaven van liquiditeit, met gelijktijdig het genereren van rendement.

Benadering en integratie

Global Liquidity werkt samen met onze collega's van GFICC om uiteenlopende analytische middelen samen te stellen. Deze analistentteams stellen ons in staat om top-down- en bottom-up-benaderingen te combineren om beleggingen met goede risicogecorrigeerde rendementen in beeld te brengen. Marktonderzoek in combinatie met fundamentele kredietanalyse levert een uitzonderlijk gedisciplineerd kader op.

Als onderdeel van onze effectenselectiestrategie, evalueren beleggingsteams of duurzaamheidskwesties een wezenlijke invloed kunnen hebben op de cashflows of risicoprofielen van de talloze bedrijven in het beleggingsuniversum. Emittenten of specifieke activa zijn niet uitgesloten uit portefeuilles op basis van ESG-criteria, tenzij regelgeving dit vereist of klanten hierom vragen. Deze criteria kunnen de mogelijkheden om te beleggen in een bedrijf of actief echter wel vergroten of beperken als ze de fundamentele vooruitzichten voor de emittent of het actief veranderen.

Wij maken gebruik van een ESG-ratingservice om deskundige, objectieve opinies te bieden over duurzaamheidskwesties. Deze specifieke ESG-ratings worden gebruikt in combinatie met onze eigen analyses en fundamentele kredietbeoordelingen. De ratings worden aan onze portefeuillebeheerteams verstrekt via een combinatie van onderzoeks- en handelssystemen om onze beleggingsbeslissingen beter te onderbouwen. Daarnaast neemt onze Global Liquidity Investment governance-commissie deze ratingrapporten op in zijn maandelijkse vergaderingen, waarin zowel aanmerkelijke portefeuilles als individuele effecten worden onderzocht op ESG-ratingkwaliteit.

Het ESG-leiderschapsteam van Global Liquidity heeft als opdracht om zich te blijven focussen op de duurzaamheidsinspanningen van de productlijn. Dit houdt onder meer in het bevorderen van de ESG-integratie in ons beleggingsproces, het trainen van onze teamgenoten om ESG-principes effectief toe te passen en om helder te communiceren over dit proces. Het leiderschapsteam kenmerkt zich zowel in professioneel als cultureel opzicht door een diverse samenstelling en omvat vrouwen en mannen afkomstig uit portefeuillebeheer, distributie en analyse in Azië, Europa en Noord-Amerika.

Multi-Asset Solutions

Multi-strategie

Multi-Asset Solutions (MAS) is een gediversifieerde fund of funds manager (dakfondsbeheerder) die de onderliggende beleggingscapaciteiten van de wereldwijde vermogensbeheerindustrie benut. Op dit moment is de integratie van ESG-overwegingen een taak van de verschillende platforms waarmee wij beleggen. Ons manager-onderzoeksproces dient als centraal referentiepunt om inzicht te krijgen in de ESG-filosofie van alle platforms, binnen de context van hun aangegeven beleggingsproces. Ons MAS Manager Research-team hanteert een holistische benadering van ESG-integratie voor de gehele portefeuille, waarbij de nadruk ligt op het begrijpen van de verschillende benaderingen die managers binnen het platform hanteren en het ontwikkelen van adequate vragen om de afweging van ESG-risico's te monitoren. De berichten van managers worden vastgelegd in de onderzoeksdatabase van ons portefeuillebeheersysteem Spectrum™ en worden gebruikt door de onderzoeks- en portefeuillebeheerteams. In Spectrum™ hebben we ook de mogelijkheid ontwikkeld om ESG-scores van derden te bekijken voor onze portefeuilles en de onderliggende fondsen. Veranderingen in de ESG-scores worden in de loop der tijd gemonitord en in overleg met de onderliggende managers aan de orde gesteld. Multi-Asset Solutions heeft op dit moment geen duurzaamheidsfactoren opgenomen in onze strategische en tactische assetallocatiebenadering, maar we werken momenteel aan formele integratie door een proces te ontwikkelen dat ESG-risico's expliciet meeneemt in onze beslissingen voor strategische managerselectie. Naar verwachting is dit proces zeer binnenkort voltooid.

Converteerbare obligaties

In ons proces voor converteerbare obligaties zijn we bezig met het formaliseren van onze aanpak van ESG-integratie, in overleg met het Sustainable Investment Leadership Team. Onze strikte bottom-up aandelenselectie kan rekening houden met duurzaamheidskwesties en wij hebben de mogelijkheid om ons aandelenuniversum voor en na de handel te screenen, met gebruik van ESG-scores van derden.

KIJK VOOR MEER INFORMATIE OP

www.jpnam.com/esg of neem contact
op met uw lokale JPMorgan-vertegenwoordiger.

Dit document betreft marketingcommunicatie en de visies hierin moeten dan ook niet worden beschouwd als advies om beleggingen of daaraan verbonden belangen te kopen of te verkopen. Het is volledig ter beoordeling van de belegger of hij vertrouwt op de informatie in dit document. De vermelde analyses in dit document komen voort uit onderzoek uitgevoerd door J.P. Morgan Asset Management, die op basis daarvan voor eigen doeleinden actie kan hebben ondernomen. De resultaten van dergelijke research worden als aanvullende informatie beschikbaar gesteld en komen niet noodzakelijkerwijs overeen met de standpunten van J.P. Morgan Asset Management. Alle voorspellingen, cijfers, opinies, verklaringen van financiële marktontwikkelingen of beleggingstechnieken en -strategieën zijn, tenzij anders aangegeven, die van J.P. Morgan Asset Management per de datum van dit document. Ze worden geacht nauwkeurig te zijn op het moment van schrijven. Ze kunnen zonder verwijzing of kennisgeving aan u worden gewijzigd. Opgemerkt zij dat de waarde van beleggingen en het inkomen daaruit kan fluctueren al naar gelang de marktomstandigheden. De mogelijkheid bestaat dat beleggers niet het volledige bedrag van hun oorspronkelijke belegging terugontvangen. Prestaties en rendementen uit het verleden bieden geen garantie voor huidige of toekomstige resultaten. Er is geen garantie dat voorspellingen ook daadwerkelijk uitkomen. J.P. Morgan Asset Management is de handelsnaam van de vermogensbeheeractiviteiten van JPMorgan Chase & Co. en zijn filialen wereldwijd. Voor zover toegestaan door de van toepassing zijnde wetgeving, kunnen telefoongesprekken worden opgenomen en kan elektronische communicatie worden gemonitord om te voldoen aan onze verplichtingen op grond van wet- en regelgeving en ons interne beleid. Persoonlijke gegevens worden verzameld, opgeslagen en verwerkt door J.P. Morgan Asset Management, in overeenstemming met ons EMEA-privacybeleid : www.jpnam.com/emea-privacy-policy.

Uitgegeven in Europa (exclusief het Verenigd Koninkrijk) door JPMorgan Asset Management (Europe) S.à r.l., 6 route de Trèves, L-2633 Senningerberg, Groothertogdom Luxemburg, R.C.S. Luxemburg B27900, maatschappelijk kapitaal EUR 10.000.000.

LV-JPM52298 | 11/19 0903c02a82764afc